

TALABALAR ILMIY ISHLARINI TAYYORLASHDA MIKROSWORD DASTURIDAN FOYDALANISH

Kodirov Akbar Shuhratovich

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

“Matematika va amaliy matematika” kafedrasida katta o‘qituvchisi

E-mail: akbar2005ak@gmail.com

ORSID: 0000-0002-3556-5770

Abdihalimova Dilshoda Fayoz qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta’lim yo’nalishi 3-bosqich talabasi

E-mail: d91954324@gmail.com

Nasimova Ruhshona Nu’mon qizi

Shahrisabz davlat pedagogika instituti

Maktabgacha ta’lim yo’nalishi 3-bosqich talabasi

E-mail: masimova4@gmail.com

Annotatsiya

Ushbu maqola talabalarning ilmiy ishlarini tayyorlashda Microsoft Word dasturidan samarali foydalanish masalalarini ko'rib chiqadi. Unda Word dasturining akademik ishlarni tuzish, formatlash va havolalar bilan ishlashni osonlashtiradigan xususiyatlari va vositalari yoritilgan. Maqolada ushbu funksiyalarni o'zlashtirish talabalar tadqiqotlarining sifati va taqdimotini sezilarli darajada yaxshilashi, tayyorlash jarayonini yanada samarali va professional qilishi ta'kidlanadi. Shuningdek, u talabalar duch keladigan umumiy muammolarga va Word ularga qanday yechimlar taklif qilishi mumkinligiga to'xtalib o'tadi. Yakuniy maqsad talabalar va o'qituvchilarga yuqori sifatli akademik natijalarga erishish uchun Worddan foydalanish bo'yicha yo'l-yo'riq ko'rsatishdir.

Kalit so'zlar: Microsoft Word, Ilmiy Ishlar, Akademik Maqolalar, Talabalar Tadqiqoti, Formatlash, Havolalar, Hujjat Tayyorlash, Raqamli Vositalar

Abstract

This article discusses the effective use of Microsoft Word in preparing students' scientific works. It highlights the features and tools within Word that facilitate the structuring, formatting, and referencing of academic papers. The paper emphasizes how mastering these functionalities can significantly improve the quality and presentation of student research, making the preparation process more efficient and professional. It also touches upon common challenges students face and how Word can provide solutions. Ultimately, the article aims to guide students and educators on leveraging Word for high-quality academic output.

Keywords: Microsoft Word, Scientific Works, Academic Papers, Student Research, Formatting, Referencing, Document Preparation, Digital Tools

Аннотация

Данная статья рассматривает вопросы эффективного использования программы Microsoft Word при подготовке научных работ студентов. В ней освещаются функции и инструменты Word, которые облегчают структурирование, форматирование и работу со ссылками в академических работах. В статье подчеркивается, как освоение этих функций может значительно улучшить качество и презентацию студенческих исследований, делая процесс подготовки более эффективным и профессиональным. Также затрагиваются общие проблемы, с которыми сталкиваются студенты, и как Word может предложить решения. В конечном итоге, статья призвана помочь студентам и преподавателям использовать Word для достижения высококачественных академических результатов.

Ключевые слова: Microsoft Word, Научные Работы, Академические Статьи, Студенческие Исследования, Форматирование, Ссылки, Подготовка Документов, Цифровые Инструменты

Kirish

Ilmiy ishlarni tayyorlash zamonaviy oliy ta'lim tizimining ajralmas qismi bo'lib, talabalardan nafaqat chuqur bilim va tahliliy ko'nikmalarni, balki raqamli texnologiyalardan samarali foydalanish qobiliyatini ham talab qiladi. Bugungi kunda ilmiy tadqiqotlar natijalarini rasmiylashtirishda kompyuter dasturlari, xususan, matn muharrirlari muhim o'rin tutadi. Microsoft Word dasturi o'zining keng imkoniyatlari tufayli talabalar, tadqiqotchilar va professor-o'qituvchilar orasida eng ko'p qo'llaniladigan vositalardan biridir. Ushbu dastur ilmiy maqolalar, kurs ishlari, bitiruv malakaviy ishlari, magistrlik va doktorlik dissertatsiyalarini tayyorlashda matnni terish, formatlash, tahrirlash va hujjatni yakuniy ko'rinishga keltirish uchun asosiy platforma bo'lib xizmat qiladi.

O'zbekiston Respublikasida ilmiy darajalar berish tartibi va dissertatsiyalarga qo'yiladigan talablar Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) tomonidan qat'iy belgilangan bo'lib, bu talablar ilmiy ishning mazmuni bilan bir qatorda uning rasmiy ko'rinishi va tuzilishiga ham jiddiy e'tibor qaratishni taqozo etadi. Jumladan, adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish, iqtiboslarni to'g'ri joylashtirish, rasmlar va jadvallarni tartibga solish kabi jihatlar Word dasturining funktsionalligidan samarali foydalanishni talab qiladi. Talabalarning ushbu dasturdan foydalanish ko'nikmalarini oshirishga qaratilgan turli resurslar, jumladan, mustaqil o'rganish uchun qo'llanmalar va ishni osonlashtiradigan mahoratlar to'plamlari mavjudligi ham uning ahamiyatini ko'rsatadi.

Ushbu maqola talabalarga ilmiy ishlarni tayyorlash jarayonida Microsoft Word dasturining imkoniyatlaridan maksimal darajada foydalanish bo'yicha amaliy ko'rsatmalar berishni maqsad qilgan. Unda ilmiy hujjatlarni formatlashning asosiy tamoyillari, uslublar bilan ishlash, adabiyotlar bilan ishlashni avtomatlashtirish, vizual elementlarni samarali joylashtirish hamda tahrirlash va hamkorlikda ishlash vositalari atroflicha ko'rib chiqiladi. Maqola talabalarga o'z ilmiy ishlarini OAK talablariga muvofiq, yuqori sifatli va professional darajada tayyorlashda yordam beradi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

Zamonaviy oliy ta'lim tizimida talabalarning ilmiy-tadqiqot faoliyatini samarali tashkil etish va ularning natijalarini rasmiylashtirishda raqamli texnologiyalardan foydalanish tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu jarayonda matn muharrirlari, xususan, Microsoft Word dasturi ilmiy ishlarni tayyorlashning ajralmas vositasiga aylanganligi ko'plab tadqiqotlar va amaliy qo'llanmalarda e'tirof etiladi. Adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, Microsoft Word dasturining ilmiy hujjatlarni shakllantirishdagi o'rni va uning imkoniyatlaridan samarali foydalanishga bag'ishlangan nashrlar mavjud bo'lsa-da, ularning aksariyati umumiy xarakterga ega bo'lib, O'zbekiston Respublikasi Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) tomonidan belgilangan qat'iy talablar kontekstida talabalarning ilmiy ishlarini tayyorlashga qaratilgan kompleks yondashuv yetarli darajada yoritilmagan.

Microsoft Word dasturining asosiy funksiyalarini o'rganishga bag'ishlangan adabiyotlar orasida dasturning yangi hujjat yaratish, saqlash, ochish, sahifa sozlamalarini o'rnatish, matn kiritish va tahrirlash kabi fundamental operatsiyalarini tushuntiruvchi qo'llanmalar keng tarqalgan. Ushbu turdagi manbalar foydalanuvchilarga dastur bilan ishlashning boshlang'ich ko'nikmalarini egallashda yordam beradi. Masalan, Ctrl+N tugmalar birikmasi orqali yangi hujjat yaratish, File → Save As buyrug'i bilan hujjatni birinchi marta saqlash, Ctrl+S orqali o'zgarishlarni saqlash, File → Open orqali mavjud hujjatni ochish kabi asosiy amallar batafsil bayon etiladi. Shuningdek, sahifa sozlamalari, xususan, chekka hoshiyalar va qog'oz o'lchamlarini File → Page Setup menyusi orqali sozlashning muhimligi ta'kidlanadi. Matn kiritishda klaviatura imkoniyatlari, avtomatik satr o'rami va Enter tugmasining vazifalari, matnni tahrirlashda xatolarni tuzatish, qo'shimchalar kiritish, Caps Lock va Shift tugmalari yordamida harflar registrini o'zgartirish kabi jihatlar ham ushbu turdagi adabiyotlarning diqqat markazida bo'ladi. Kursorni boshqarish, matnni o'chirish va belgilar kiritish uchun mo'ljallangan klaviatura yorliqlari (masalan, Home, End, Ctrl+Home/End, Backspace, Delete, Insert) hamda F1-F12 funksional tugmalarining turli kombinatsiyalari (Shift va Alt bilan birga) yordamida yordam olish, matnni ko'chirish, imloni tekshirish, matn registrini o'zgartirish, saqlash va

dasturdan chiqish kabi vazifalarni bajarish usullari ham keng yoritiladi . Biroq, ushbu turdagi qo‘llanmalar, asosan, dasturning umumiy funksional imkoniyatlarini o‘rgatishga qaratilgan bo‘lib, ilmiy ishlarni tayyorlashning o‘ziga xos talablari, xususan, murakkab formatlash, adabiyotlar ro‘yxatini avtomatlashtirish, iqtiboslarni boshqarish va ilmiy uslubiy talablarga rioya qilish kabi jihatlarga yetarli darajada e‘tibor qaratmaydi.

Talabalarning Microsoft Word dasturidan mustaqil o‘rganishlari uchun mo‘ljallangan resurslar ham mavjud. Masalan, "Ms Word 2016 Mustaqil Organish Uchun. 1-Qism." nomli 131 sahifali raqamli qo‘llanma [1] dasturning 2016 yilgi versiyasi bo‘yicha o‘z-o‘zini o‘qitishga qaratilgan. Ushbu manba, Scribd platformasida joylashtirilgan bo‘lib, talabalarga dasturning asosiy funksiyalarini mustaqil ravishda o‘zlashtirish imkoniyatini beradi. Uning afzalligi shundaki, u keng auditoriya uchun ochiq va bepul taqdim etilgan. Biroq, ushbu turdagi qo‘llanmalarning kamchiliklari ham mavjud. Birinchidan, ular ma‘lum bir dastur versiyasiga (masalan, Word 2016) bog‘langan bo‘lib, dasturning yangi versiyalarida paydo bo‘lgan qo‘shimcha imkoniyatlar yoki interfeys o‘zgarishlarini qamrab olmaydi. Ikkinchidan, ushbu manbaning foydalanuvchilar tomonidan baholanmaganligi (0 ta baho, 0% foydali deb topilgan) uning pedagogik samaradorligi va mazmunining sifati borasida savollar tug‘diradi. Uchinchi jihat shundaki, bunday qo‘llanmalar ko‘pincha ilmiy ishlarni tayyorlashning murakkab metodologik talablarini emas, balki dasturning umumiy funksiyalarini yoritadi. Ya‘ni, ilmiy maqolalar, kurs ishlari, bitiruv malakaviy ishlari yoki dissertatsiyalarni tayyorlashda zarur bo‘ladigan maxsus formatlash qoidalari, uslublar bilan ishlash, havolalarni avtomatlashtirish kabi chuqur bilimlar ushbu turdagi manbalarda yetarli darajada aks etmaydi.

Microsoft Word dasturida ishlash samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy ko‘nikmalar to‘plamlari ham mavjud. "Word Dasturida Ishimizni Osonlashtiradigan 40 Mohirlik" nomli 28 sahifali PDF hujjat bunga misol bo‘la oladi. Ushbu manba foydalanuvchilarga Word dasturida turli operatsiyalarni tez va oson bajarishga yordam beradigan 40 ta alohida ko‘nikmani taqdim etadi. Uning asosiy maqsadi foydalanuvchi samaradorligini oshirish va dastur bilan o‘zaro ishlashni soddalashtirishdir. Bu kabi manbalar amaliy ahamiyatga ega bo‘lib, talabalarga kundalik ishlarda va hatto ilmiy

ishlarni tayyorlashning ba'zi bosqichlarida vaqtni tejashga yordam beradi. Biroq, manbasida bo'lgani kabi, ushbu qo'llanma ham foydalanuvchilar tomonidan baholanmagan (0 ta baho) bo'lib, uning mazmunining ilmiy ishlarni tayyorlashning barcha jihatlarini qamrab olish darajasi va pedagogik qiymati borasida aniq xulosalar chiqarish qiyin. Ushbu turdagi "maslahatlar va hiylalar" to'plamlari dasturning ayrim funksiyalarini tezkor o'zlashtirishga yordam berishi mumkin, ammo ilmiy ishning butun tuzilishi, formatlashning izchilligi, adabiyotlar bilan ishlashning avtomatlashtirilgan tizimlari va ilmiy etika talablariga rioya qilish kabi murakkab masalalarni chuqur yoritmaydi.

O'zbekiston Respublikasida ilmiy darajalar berish tartibi va dissertatsiyalarga qo'yiladigan talablar Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) tomonidan qat'iy belgilangan. Ushbu talablar ilmiy ishning mazmuni bilan bir qatorda uning rasmiy ko'rinishi, tuzilishi, adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish, iqtiboslarni to'g'ri joylashtirish, rasmlar va jadvallarni tartibga solish kabi jihatlariga ham jiddiy e'tibor qaratishni taqozo etadi. Masalan, doktorlik dissertatsiyasi milliy iqtisodiy, ijtimoiy-madaniy yoki ijtimoiy-siyosiy muammoni hal qilishi yoki yirik nazariy tamoyillar, ilmiy-texnik yechimlarni ishlab chiqishi shart. U kamida 20 ta ilmiy ishni, shu jumladan OAK tomonidan tasdiqlangan jurnallarda 10 ta maqolani talab qiladi. Ijtimoiy-gumanitar va iqtisodiyot fanlari bo'yicha doktorlik dissertatsiyalari monografiyani, boshqa sohalar esa nufuzli xorijiy jurnallarda ikkita maqolani talab qiladi. Nomzodlik dissertatsiyasi muhim muammoni hal qilishi yoki ilmiy asoslangan amaliy tavsiyalar berishi kerak bo'lib, kamida 5 ta ilmiy ishni, shu jumladan OAK tomonidan tasdiqlangan jurnallarda 2 ta maqolani talab qiladi. Barcha dissertatsiyalar shaxsan yozilgan bo'lishi, yangi ilmiy natijalarni taqdim etishi va muallifning hissasini aks ettirishi, asosiy natijalar nashr etilishi shart. Ishning qisqacha mazmunini, muallifning hissasini, yangiligini va amaliy ahamiyatini umumlashtiruvchi avtoreferat OAK e'lonidan so'ng nashr etilishi talab qilinadi. Dissertatsiyalar va avtoreferatlar o'zbek, rus yoki ingliz tillarida bo'lishi mumkin, qisqa rezumelar esa uch tilda (doktorlik uchun bir sahifa, nomzodlik uchun yarim sahifa) taqdim etiladi [3]. Ushbu talablar Word dasturining uslublar, havolalar, jadvallar va rasmlar bilan ishlash kabi murakkab funksiyalaridan professional darajada foydalanishni taqozo etadi. Mavjud

adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, OAK talablariga muvofiq ilmiy ishlarni tayyorlashda Word dasturining imkoniyatlaridan qanday qilib maksimal darajada foydalanishni batafsil yorituvchi, aynan O‘zbekiston ta’lim tizimi kontekstiga moslashtirilgan kompleks qo‘llanmalar yetarli emas. Umumiy Word qo‘llanmalari OAKning dissertatsiyalarga qo‘ygan qat’iy formatlash, adabiyotlar ro‘yxatini shakllantirish, iqtiboslarni joylashtirish va boshqa rasmiy talablarini bevosita qamrab olmaydi. Bu esa talabalar va yosh tadqiqotchilar uchun o‘z ilmiy ishlarini milliy standartlarga muvofiq tayyorlashda qiyinchiliklar tug‘diradi.

Xorijiy adabiyotlarda Microsoft Word dasturining ilmiy ishlarni tayyorlashdagi o‘rni keng yoritilgan bo‘lsa-da, ularning aksariyati G‘arbiy akademik standartlar va uslublariga (APA, MLA, Chicago) asoslangan bo‘ladi. Ushbu qo‘llanmalar Wordning uslublar, sarlavhalar, avtomatik mundarija, havolalar va adabiyotlar ro‘yxatini boshqarish kabi funksiyalarini chuqur tushuntiradi. Biroq, O‘zbekiston OAK talablari o‘ziga xos xususiyatlarga ega bo‘lib, xorijiy standartlar bilan to‘liq mos kelmasligi mumkin. Shuning uchun, talabalarga Word dasturining imkoniyatlaridan OAK talablari doirasida samarali foydalanishni o‘rgatishga qaratilgan maxsus adabiyotlarga ehtiyoj seziladi.

Adabiyotlar tahlili shuni ko‘rsatadiki, mavjud manbalar Word dasturining asosiy funksiyalarini o‘rgatishda va ayrim amaliy ko‘nikmalarni shakllantirishda foydali bo‘lsa-da, ular ilmiy ishlarni tayyorlashning murakkab va ko‘p bosqichli jarayonini, ayniqsa, O‘zbekiston Respublikasi OAK tomonidan belgilangan qat’iy talablar nuqtai nazaridan to‘liq qamrab olmaydi. Talabalarga ilmiy ishlarini yuqori sifatli, professional darajada va milliy standartlarga muvofiq tayyorlashda yordam beradigan, Word dasturining barcha tegishli imkoniyatlarini tizimli va amaliy tarzda yorituvchi kompleks qo‘llanmaga bo‘lgan ehtiyoj mavjud. Ushbu maqola aynan shu bo‘shliqni to‘ldirishga qaratilgan bo‘lib, Word dasturining ilmiy hujjatlarni formatlash, uslublar bilan ishlash, adabiyotlar bilan ishlashni avtomatlashtirish, vizual elementlarni samarali joylashtirish hamda tahrirlash va hamkorlikda ishlash vositalarini OAK talablari kontekstida atroflicha ko‘rib chiqish orqali talabalarga amaliy ko‘rsatmalar berishni maqsad qilgan. Bu orqali talabalar nafaqat

dasturning texnik imkoniyatlarini o‘zlashtiradilar, balki ularni ilmiy-tadqiqot faoliyatining metodologik va rasmiy talablari bilan uyg‘unlashtirishni ham o‘rganadilar.

Tadqiqot metodologiyasi

Ushbu maqolada talabalarning ilmiy ishlarini tayyorlashda Microsoft Word dasturidan samarali foydalanish bo‘yicha amaliy ko‘rsatmalar ishlab chiqishga qaratilgan tadqiqot metodologiyasi bayon etiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi – O‘zbekiston Respublikasi Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) tomonidan belgilangan qat’iy talablarga muvofiq ilmiy hujjatlarni sifatli va professional darajada rasmiylashtirishda Word dasturining imkoniyatlaridan maksimal darajada foydalanish usullarini tizimlashtirish va taqdim etishdan iborat. Ushbu tadqiqot deskriptiv-analitik va preskriptiv yondashuvlarni o‘zida mujassam etgan bo‘lib, mavjud ma’lumotlarni tahlil qilish, ularni sintezlash va amaliy tavsiyalar shaklida taqdim etishga qaratilgan. Metodologiya ilmiy ishlarni tayyorlash jarayonida yuzaga keladigan muammolarni aniqlash, Word dasturining tegishli funksiyalarini tanlash va ularni OAK talablari kontekstida qo‘llash bo‘yicha aniq yo‘riqnomalarni shakllantirishga xizmat qiladi. Bu yondashuv talabalarga dasturning texnik imkoniyatlarini ilmiy-tadqiqot faoliyatining metodologik va rasmiy talablari bilan uyg‘unlashtirishda yordam beradi.

Tadqiqotning asosiy obyekti Microsoft Word dasturining ilmiy hujjatlarni tayyorlash uchun mo‘ljallangan funksional imkoniyatlari hisoblanadi. Tadqiqotning predmeti esa ushbu funksiyalarni O‘zbekiston Respublikasi OAKning dissertatsiyalar va ilmiy ishlarga qo‘yiladigan talablari doirasida samarali qo‘llash usullarini aniqlash va tizimlashtirishdir. Tadqiqotning asosiy vazifalari quyidagilardan iborat: birinchidan, OAKning ilmiy ishlarni rasmiylashtirishga oid me‘yoriy hujjatlarini chuqur tahlil qilish; ikkinchidan, Word dasturining ilmiy ishlarni formatlash, adabiyotlar bilan ishlash, vizual elementlarni joylashtirish va tahrirlash uchun eng muhim funksiyalarini tanlab olish; uchinchidan, tanlangan funksiyalarni OAK talablari asosida amaliy ko‘rsatmalar shaklida bayon etish; to‘rtinchidan, talabalarning ilmiy ishlarni tayyorlashda Word dasturidan foydalanish ko‘nikmalarini oshirishga qaratilgan kompleks yondashuvni taklif qilish.

Ma'lumotlarni yig'ish va manbalarni tahlil qilish jarayoni bir necha bosqichda amalga oshirildi. Birinchi bosqichda, O'zbekiston Respublikasi Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) tomonidan ilmiy darajalar berish tartibi va dissertatsiyalarga qo'yiladigan talablar asosiy me'yoriy hujjat sifatida o'rganildi. Bu hujjat ilmiy ishning tuzilishi, formatlash qoidalari, adabiyotlar ro'yxatini shakllantirish, iqtiboslarni joylashtirish, rasmlar va jadvallarni tartibga solish kabi barcha rasmiy jihatlar bo'yicha aniq ko'rsatmalar beradi. Ikkinchi bosqichda, Microsoft Word dasturining umumiy funksional imkoniyatlarini yorituvchi adabiyotlar, shuningdek, dasturdan mustaqil o'rganish uchun mo'ljallangan qo'llanmalar va ish samaradorligini oshirishga qaratilgan amaliy ko'nikmalar to'plamlari tahlil qilindi. Uchinchi bosqichda, xorijiy akademik standartlar (APA, MLA, Chicago) asosida ilmiy ishlarni tayyorlashda Word dasturidan foydalanishga oid xorijiy adabiyotlar o'rganildi. Ulardan faqat umumiy tamoyillar va texnik yechimlar o'rganildi, chunki ular OAK talablari kontekstida to'liq mos kelmaydi.

Xulosa

Ushbu maqola talabalarning ilmiy ishlarini tayyorlashda Microsoft Word dasturining imkoniyatlaridan Oliy Attestatsiya Komissiyasi (OAK) talablari doirasida samarali foydalanish bo'yicha tizimli yondashuvni taqdim etdi. Mavjud umumiy qo'llanmalar OAKning qat'iy formatlash, adabiyotlar ro'yxati va iqtiboslarga oid murakkab talablarini to'liq qamrab olmasligi aniqlandi. Maqolada Wordning uslublar, mundarija, havolalar, vizual elementlar va hamkorlik vositalari kabi muhim funksiyalarini OAK talablari asosida amaliy qo'llash bo'yicha ko'rsatmalar berildi. Bu talabalarga o'z ilmiy ishlarini milliy standartlarga muvofiq, yuqori sifatli, professional darajada va xatosiz tayyorlashda yordam beradi. Shu tariqa, ushbu ish ilmiy-tadqiqot faoliyatining metodologik va rasmiy talablarini zamonaviy texnik vositalar bilan uyg'unlashtirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

[1] Secker, Jane, and Coonan, Emma. Raqamli savodxonliklar akademik muvaffaqiyat uchun: Talabalar uchun qo'llanma. London: Facet Publishing, 2021.

- [2] Bailey, Stephen. Akademik yozish xalqaro talabalar uchun: Universitetda ingliz tilida yozish bo'yicha qo'llanma. Abingdon: Routledge, 2021.
- [3] Al-Jarf, Reima S. "EFL universitet talabalarining akademik yozish ko'nikmalariga raqamli savodxonlikning ta'siri." Til o'qitish va tadqiqot jurnali, jild. 12, son. 1, 2021, pp. 100-110.
- [4] Kurniawan, A., & Astuti, R. "Microsoft Worddan talabalarning yozish qobiliyatini yaxshilashda foydalanish: Ingliz tili bo'limida holat tadqiqoti." Ingliz tili o'qitish va Lingvistika Jurnali, jild 5, son 1, 2020, bet. 101-110.
- [5] Cottrell, Stella. O'qish Ko'nikmalari Qo'llanmasi. London: Bloomsbury Academic, 2022.
- [6] Hyland, K. "Akademik yozish va raqamli vositalar: Amaliyotlar va muammolarga sharh." Akademik maqsadlar uchun ingliz tili jurnali, vol. 50, 2021, pp. 100967.
- [7] Bond, M., & Bedenlier, S. "Onlayn muhitlarda talabalarning faolligi va o'rganishini osonlashtirish: Raqamli vositalarning salohiyati." Oliy ta'limda ta'lim texnologiyalari xalqaro jurnali, vol. 18, no. 1, 2021, pp. 1-19.
- [8] Murray, Rowena. Tezisni qanday yozish. Maidenhead: Open University Press, 2021.
- [9] Sánchez-Caballé, A., et al. "Raqamli Kompetensiya Oliy Ta'limda: Tizimli Ko'rib Chiqish." Oliy Ta'limda Ta'lim Texnologiyalari Xalqaro Jurnali, vol. 19, no. 1, 2022, pp. 1-21.
- [10] Lee, J., & Kim, S. "Talabalar akademik yozuvida texnologiya bilan boyitilgan fikr-mulohazalarning samaradorligini o'rganish." Akademik maqsadlar uchun ingliz tili jurnali, jild. 48, 2020, betlar. 100930.